

ADVIES

ONDERWIJSDECREET XXXV

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

W www.serv.be – T +32 2 209 01 11 – E info@serv.be

Adviesvraag	Voorontwerp van decreet over het onderwijs XXXV	
Adviesvrager	Zuhal Demir - Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk	
Ontvangst adviesvraag	10 december 2024	
Decretale opdracht	SERV-decreet 7 mei 2004 art. 11 (overlegfunctie)	
Goedkeuring raad	23 december 2024	
Contactpersoon	Mieke Valcke	mvalcke@serv.be

Mevrouw Zuhail DEMIR
Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk
Seven
Koning Albert II-Laan 7
B-1210 Sint-Joost-ten-Node

Onderwijsdecreet XXXV

Mevrouw de minister

De SERV heeft uw adviesvraag omtrent het Onderwijsdecreet XXXV goed ontvangen en maakt hierbij zijn kort briefadvies aan u over. De SERV gaat in op de equivalentievoorwaarde in het hoger onderwijs, op de bijzondere kwalificerende trajecten in het secundair onderwijs en op de 7de jaren.

Schrapping vrijstelling equivalentievoorwaarde

De SERV **staat niet achter de schrapping van de mogelijkheid tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde in het hoger onderwijs** (art. 58 e.a.). De SERV merkt op dat om een dergelijke vrijstelling te bekommen een dossier met de nodige motivatie moet worden ingediend bij de Commissie Hoger Onderwijs, bv. omdat de algemene en specifieke beroepsgerichte competenties niet verworven kunnen worden in een Nederlandstalige opleiding en/of omdat het niet mogelijk of zinvol is om zowel een Nederlandstalige als een anderstalige opleiding te organiseren.¹

De universiteiten geven globaal aan dat bij sommige opleidingen het organiseren van een Nederlandstalig equivalent van een anderstalige opleiding een grote planlast en een meerkost met zich meebrengt maar geen meerwaarde heeft in functie van het studietraject van studenten en/of in functie van de arbeidsmarkt.

Dat laatste wordt ondersteund door ondernemingen en sectoren. In de 'war for talent' is het aantrekken van internationaal (academisch) talent cruciaal. De internationale uitstraling van het Vlaamse hoger onderwijs moet voor de SERV ondersteund worden dankzij een pragmatische en toekomstgerichte

¹ De Vlaamse Regering kan beslissen om de besluiten van de Commissie Hoger Onderwijs niet te volgen en heeft in de voorbije legislatuur vaak van die mogelijkheid gebruik gemaakt.

toepassing van de taalregeling en een evenwichtig anderstalig aanbod. Dat laatste biedt ook een breder loopbaanperspectief op een internationaal georiënteerde arbeidsmarkt.

Uitbouw bijzondere kwalificerende trajecten

De SERV staat achter de regeling dat ook centra voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen (de Syntra campussen) bij duale structuuronderdelen en aanloopstructuuronderdelen een bijzonder kwalificerend traject kunnen inrichten (art. 30).

De SERV grijpt deze beslissing aan om te **pleiten voor een monitoring van de 'bijzondere kwalificerende trajecten'**. Het artikel 134/2 uit de Codex Secundair Onderwijs wordt ook van toepassing op de Syntra vzw's. Dat artikel stelt dat bij de organisatie van een structuuronderdeel van de 3de graad voor de leerling die dreigt ongekwalificeerd uit te stromen en waarvoor de school reeds schoolinterne trajecten doorliep maar zonder het verwachte resultaat, een school kan samenwerken met andere aanbieders van opleidingen voor het realiseren van een bijzonder kwalificerend onderwijstraject.

De SERV is voorstander van deze bijzondere kwalificerende trajecten voor het vermijden van ongekwalificeerde uitstroom. De SERV verneemt echter dat de betrokken scholen deze trajecten niet moeten registreren en rapporteren. Daardoor is er geen of onvoldoende zicht op hoe vaak deze trajecten worden aangeboden en wat het resultaat er van is. De rapportering is onontbeerlijk om na te gaan of deze mogelijkheid ook actief wordt benut en of de nagestreefde doelen (nl. minder ongekwalificeerde uitstroom) worden gerealiseerd.

Impact hervormingen op 7de jaren

De SERV stelt vast dat de **verregaande beslissingen omtrent kwalificering in de 3de graad van het secundair onderwijs ook invloed hebben op de regelgeving van de 7de leerjaren**. De precieze impact op het onderwijsaanbod, op de leerloopbanen van jongvolwassenen en op hun aansluiting met de arbeidsmarkt is nu nog niet duidelijk.

Wel weten we uit het Schoolverlatersrapport van de VDAB dat de 7de jaren een positief effect hebben op de tewerkstellingskansen na afstuderen. *'Dat een specialisatiejaar de leerlingen een goede voorbereiding biedt op de arbeidsmarkt blijkt uit het beduidend lagere werkzoekenden% bij schoolverlaters uit een 7de jaar vergeleken met schoolverlaters die na een 6de jaar de arbeidsmarkt betreden.'* Dit

geldt zowel voor de arbeidsmarkt- als voor de dubbele finaliteit.² Meer dan 80% van de leerlingen in de arbeidsmarktfinaliteit en nog ca 5% van de leerlingen in de dubbele finaliteit volgden in 2022 een 7de jaar of Se-n-Se³.

Te verwachten is dat een deel van de verantwoordelijkheid voor wat tot nu tot de initiële opleiding behoorde, nl. een zekere mate van specialisatie, verschuift van het onderwijs naar de lerende zelf en naar ondernemingen en sectoren, wanneer minder leerlingen een 7de jaar zullen volgen.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Danny Van Assche
voorzitter

² <https://www.vdab.be/sites/default/files/media/files/schoolverlatersrapport2024.pdf>

³ Zie cijfers Dataloep Inschrijvingen